

Štvrtý oddiel

Zmluva o úvere

Prvý pododdiel

Všeobecné ustanovenia

§ 1

Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o úvere sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka alebo po splnení dohodnutých podmienok poskytne v prospech dlžníka peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok, ak nebol úver dojednaný ako bezúročný.

(2) Zmluva o úvere môže byť uzavretá aj bez toho, aby sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky. V takom prípade má veriteľ právo poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky podľa podmienok určených v zmluve o úvere.

§ 2

Poplatky a náhrada nákladov

(1) Za záväzok veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky, za pripravenosť tieto prostriedky poskytnúť, za ich predčasné vrátenie, ako aj za ďalšie súvisiace služby si môže veriteľ s dlžníkom dohodnúť poplatok.

(2) Veriteľ má právo na náhradu nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s poskytovaním úveru alebo jeho správou, najmä nákladov na obstaranie finančných zdrojov, len ak to bolo dohodnuté.

(3) Právo na poplatky a náhradu nákladov podľa odsekov 1 a 2 má iba veriteľ, ktorého predmetom podnikania je poskytovanie úverov.

Druhý pododdiel

Poskytnutie úveru a povinnosti strán

§ 3

Právo na poskytnutie peňažných prostriedkov

(1) Dlžník môže uplatniť právo na poskytnutie peňažných prostriedkov v lehote určenej v zmluve o úvere. Ak nebola lehota dohodnutá, môže toto právo uplatniť, kým veriteľ svoju povinnosť poskytnúť peňažné prostriedky nevypovie.

(2) Ak bola dohodnutá lehota, počas ktorej môže dlžník požiadať o poskytnutie peňažných prostriedkov, je veriteľ oprávnený vypovedať svoju povinnosť peňažné prostriedky poskytnúť, ak

- a) je dlžník viac než 30 dní v omeškaní so splnením povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o úvere,
- b) po uzavretí zmluvy o úvere nastane nezanedbateľná zmena majetkových pomerov dlžníka,
- c) po uzavretí zmluvy o úvere dôjde k zmene právnej formy dlžníka, alebo
- d) to bolo medzi stranami dohodnuté.

(3) Výpoveď musí byť písomná a je účinná jej dôjdením dlžníkovi, ak z obsahu výpovede nevyplýva neskoršia účinnosť. Výpoveďou zaniká právo dlžníka na poskytnutie tej časti peňažných prostriedkov, ktorá mu podľa zmluvy o úvere nebola poskytnutá pred účinnosťou výpovede.

§ 4

Poskytnutie peňažných prostriedkov

(1) Veriteľ poskytne dlžníkovi peňažné prostriedky na základe jeho žiadosti v lehote určenej v tejto žiadosti, ak zmluva o úvere neurčuje inú lehotu, inak bez zbytočného odkladu.

(2) Ak je podľa zmluvy o úvere alebo osobitného predpisu použitie úveru viazané na určitý účel, môže veriteľ poskytnutie peňažných prostriedkov obmedziť len na plnenie povinností dlžníka, ktoré vznikli v súvislosti s týmto účelom, alebo ho podmieniť preukázaním splnenia toho účelu.

(3) Veriteľ môže poskytnutie peňažných prostriedkov podmieniť splnením dodatočných podmienok, ak nastane podstatná zmena okolností podľa § 246 [Podstatná zmena okolností].

§ 5

Povinnosti dlžníka

(1) Dlžník je povinný správať sa tak, aby neohrozil riadne a včasné splnenie svojich povinností podľa zmluvy o úvere, najmä povinnosti vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, zaplatiť poplatky a nahradiť náklady, ak boli dohodnuté.

(2) Dlžník je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť veriteľovi každú zmenu svojich identifikačných alebo kontaktných údajov a každú skutočnosť, ktorá môže podstatne ovplyvniť jeho schopnosť plniť povinnosti zo zmluvy o úvere.

(3) Dlžník je povinný umožniť veriteľovi pravidelné overenie svojej hospodárskej a majetkovej situácie spôsobom primeraným účelu zmluvy o úvere.

Tretí pododdiel

Úrok

§ 6

Platenie úroku a jeho sadzba

(1) Ak sa strany nedohodli inak, je dlžník povinný platiť úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov odo dňa ich poskytnutia až do ich vrátenia. Ustanovenie § 148 ods. 1 [Predčasné splnenie] sa nepoužije.

(2) Dohodnutá sadzba úroku nesmie presiahnuť najvyššiu prípustnú sadzu úroku ustanovenú osobitným predpisom; inak platí sadzba ustanovená týmto osobitným právnym predpisom.

(3) Ak sadzba úroku nebola dohodnutá a nejde o bezúročný úver, je dlžník povinný platiť úrok vo výške obvyklej sadzby poskytovanej bankami pri porovnateľných úveroch v mieste a čase poskytnutia úveru.

§ 7

Úrokové obdobie, fixácia a anuita

(1) Zmluva o úvere môže určiť, že úrok sa platí za jednotlivé úrokové obdobia, po ktorých nasleduje splatnosť príslušného úroku. Osobitne môže zmluva o úvere určiť, že sadzba úroku sa uplatňuje na jednotlivé úrokové obdobia, po ktorých sa môže zmeniť. Ak dĺžka niektorého z týchto úrokových období nebola dohodnutá, je trojmesačná.

(2) Zmluva môže určiť jedno alebo viac úrokových období, počas ktorých je sadzba úroku nemenná (fixácia). Po uplynutí fixácie sa sadzba úroku určí podľa zmluvy o úvere, inak podľa zákona.

(3) Ak sa má úver splácať v dohodnutých splátkach, ktoré zahŕňajú aj úrok (anuita), považuje sa pri splatení splátky úrok za splatený v pomernej výške podľa splátkového plánu, ktorý vyplýva zo zmluvy o úvere alebo na ktorý zmluva odkazuje.

§ 8

Variabilná úroková sadzba

(1) Sadzba úroku môže byť určená odkazom na referenčný ukazovateľ, najmä trhovú sadzbu, index alebo inú objektívnu veličinu; ustanovenie § 241 [Určenie obsahu zmluvy odkazom] sa použije primerane.

(2) Zmluva o úvere môže určiť spôsob výpočtu sadzby úroku ako súčtu referenčného ukazovateľa a pevnej prirážky (marže). Zmena referenčného ukazovateľa nemá vplyv na maržu.

(3) Ak je sadzba úroku určená podľa odseku 1 alebo 2 a v dôsledku zmeny referenčného ukazovateľa by mala mať zápornú hodnotu, platí počas tohto obdobia, že úver je bezúročný.

Štvrtý pododdiel

Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov

§ 9

Čas splnenia

(1) Dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky spolu s úrokom v dohodnutej lehote (splatnosť úveru).

(2) Ak má dlžník vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach, je v deň splatnosti každej splátky splatný aj úrok z tejto splátky.

(3) Ak splatnosť úveru nebola určená dohodou a jej určenie nebolo prenechané veriteľovi ani dlžníkovi, použije sa § 147 [Neurčená splatnosť] s tým, že dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky do jedného mesiaca odkedy ho veriteľ o splnenie požiadal.

§ 10

Mena peňažného plnenia

(1) Dlžník je povinný vrátiť veriteľovi peňažné prostriedky v mene, v ktorej mu boli poskytnuté, a v tejto mene platiť aj úrok. Ustanovenie § 156 ods. 1 a 2 [Miestna mena] sa nepoužije,

(2) Ak má byť plnenie podľa odseku 1 na základe dohody strán poskytnuté v inej mene a výmenný kurz nebol dohodnutý, je dlžník povinný zaplatiť čiastku, ktorá zodpovedá priemernému výmennému kurzu uplatňovanému bankami v mieste splnenia v deň plnenia dlžníka.

§ 11

Predčasné splatenie úveru

Dlžník je oprávnený vrátiť a veriteľ je oprávnený požadovať vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a zaplatenie úroku pred splatnosťou úveru, ak sa na tom strany dohodli alebo ak takéto právo vyplýva zo zákona. Ustanovenia § 300 [Podmienky straty výhody splátok] a § 301 [Strata výhody splátok] tým nie sú dotknuté.

Piaty pododdiel

Zabezpečenie úveru

§ 12

Zhoršenie zabezpečenia

(1) Ak je záväzok dlžníka zo zmluvy o úvere zabezpečený a hodnota zabezpečenia sa zníži aspoň o jednu pätinu, alebo ak zabezpečenie zanikne alebo sa stane neúčinným, môže veriteľ požadovať, aby dlžník v primeranej lehote zabezpečenie doplnil alebo nahradil.

(2) Ak bola v zmluve dohodnutá minimálna hodnota zabezpečenia a hodnota poskytnutého zabezpečenia sa zníži pod túto úroveň, je dlžník na výzvu veriteľa povinný v primeranej lehote zabezpečenie doplniť alebo nahradiť.

(3) Ak dlžník nedoplní alebo nenahradí zabezpečenie v súlade s odsekom 1 alebo 2, môže veriteľ od zmluvy o úvere odstúpiť alebo požadovať predčasné splatenie úveru (§ 11).

§ 13

Poistenie zabezpečenia

Ak je záväzok zo zmluvy o úvere zabezpečený a predmet zabezpečenia možno poistiť, je dlžník na žiadosť veriteľa povinný obstaráť jeho poistenie voči bežným rizikám a na obvyklú poistnú hodnotu a vinkulovať poistné plnenie v prospech veriteľa.

Šiesty pododdiel

Zánik záväzku zo zmluvy o úvere

§ 14

Výpoveď zmluvy o úvere

(1) Zmluvu o úvere možno vypovedať, ak si to strany dohodli alebo ak to ustanovuje zákon.

(2) Ak je predmetom úverovej zmluvy

- a) opakované poskytovanie peňažných prostriedkov do určitej výšky po ich vrátení bez časového obmedzenia, alebo
- b) poskytovanie peňažných prostriedkov na bežnom účte aj vtedy, ak na tomto účte nie je dostatok peňažných prostriedkov (povolené prečerpanie),
môže veriteľ zmluvu o úvere vypovedať aj bez uvedenia dôvodu.

(3) Výpovedná doba je jeden mesiac a začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dôjdení výpovede druhej zmluvnej strane. Dlžník je povinný vrátiť veriteľovi všetky poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úrok najneskôr do uplynutia výpovednej doby.

(4) Povinnosť veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky zaniká dôjdením výpovede druhej zmluvnej strane.

§ 15

Odstúpenie od zmluvy o úvere

(1) Veriteľ môže od zmluvy o úvere odstúpiť

- a) ak mu dlžník pri uzavretí zmluvy o úvere poskytol údaje, o ktorých vedel alebo musel vedieť, že sú nepravdivé alebo zavádzajúce,
- b) ak nastala okolnosť, ktorá výrazne ohrozuje schopnosť dlžníka splniť svoje peňažné povinnosti riadne a včas,
- c) ak dlžník použije poskytnuté peňažné prostriedky v rozpore so zmluvou o úvere na iný než dohodnutý účel, alebo ak ich nemožno na dohodnutý účel použiť, alebo
- d) z iného dohodnutého dôvodu.

(2) Odstúpenie od zmluvy o úvere je účinné jeho dôjdením dlžníkovi.

(3) Odstúpením od zmluvy o úvere zaniká povinnosť veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky a dlžník je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úrok.

Siedmy pododdiel Úver pre spotrebiteľa

§ 16

Zmluvy o úvere so spotrebiteľom

(1) Na zmluvu o úvere uzavretú so spotrebiteľom sa použijú ustanovenia tohto oddielu, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Osobitné ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľských zmluvách (§ 288 a nasl.) a ustanovenia osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa majú pred ustanoveniami tohto oddielu prednosť.

§ 17

Spotrebiteľský úver a úver na bývanie

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o úvere na bývanie sú zmluvami o úvere podľa tohto zákona a spravujú sa osobitnými predpismi¹.

(2) Na záväzky zo zmlúv podľa odseku 1, ktoré nie sú upravené osobitnými predpismi, sa použijú ustanovenia tohto oddielu.

¹ Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.